

Facultaire loopbaanbegeleider Romaanse : une activité de dépannage sinusoïdale

Jean BINON
Interfacultair Instituut voor Levende Talen
Academische Lerarenopleiding Romaanse

De activiteiten van de facultaire loopbaanbegeleider, de nieuwe benaming voor plaatsingsverantwoordelijke, moeten gesitueerd worden binnen het ruimer kader van het beleid dat de KUL ter zake voert (cf. Kerncel Tewerkstelling K.U. Leuven enz.). De loopbaanbegeleider is niet meer dan een bescheiden “relais” die, naar gelang van de richting waarvoor hij verantwoordelijk is en het moment, veel of minder werk heeft. Wie verantwoordelijk is voor geschiedenis of kinesitherapie zal het wellicht drukker hebben dan wie instaat voor de romanisten of voor de (burgerlijke) ingenieurs.

Over kwantitatieve gegevens beschik ik niet onmiddellijk. Ze kunnen wel op de Dienst Studieadvies worden opgevraagd. Die deed nog onlangs interessant onderzoek i.v.m. de tewerkstelling van de KUL-afgestudeerden (over het luik dat de romanisten betref wordt in een volgend nummer verslag uitgebracht).

1. Algemene werking

De Kerncel Tewerkstelling (tot voor kort “Coördinatiecommissie Plaatsingshulp”), geleid door de dynamische Isabel Penne, organiseert elk jaar heel wat activiteiten die zich tot **alle laatstejaarsstudenten** richten: jobinformatiebeurs, leren solliciteren, voordrachten over tewerkstellingsmogelijkheden in en buiten het onderwijs, over verdere werk- en studiemogelijkheden in het buitenland enz. Zij bezorgen ons tevens alle werkaanbiedingen, alle officiële vacatures die zij centraal ontvangen via de Moniteur, via allerlei publicaties en die de romanisten eventueel zouden kunnen interesseren: assistentenmandaten, administratieve, commerciële of bestuursfuncties van universitair niveau, ABOS-opdrachten enz. Vroeger werd jaarlijks een vergadering gepland voor alle plaatsingsverantwoordelijken van de KUL waar het beleid werd toegelicht en waar over een aantal problemen van gedachten kon worden gewisseld. Dit jaar zal deze goede traditie weer in eer worden hersteld.

2. Facultaire loopbaanbegeleider Romaanse: “une activité de dépannage sinusoïdale”

Voor de plaatsing van de studenten van de Faculteit Letteren is één collega per afstudeer-richting verantwoordelijk. De permanentie wordt echter verzekerd door de administratieve secretaris van de Academische Leraren Opleiding Letteren, Agnes van Beveren. Zij is als toegewijde “frontliner” steeds bereikbaar tijdens de kantooruren en beschikt over een lijst van werkzoekenden, voor zover de studenten zich hebben ingeschreven natuurlijk. Zij zorgt nauwgezet dat alle plaatsaanbiedingen ad valvas worden bekend gemaakt.

Duidelijk is dat wij vooral als **depannagedienst** fungeren. De gouden job of de openstaande betrekking kunnen wij niet aanbieden, zeker niet in het middelbaar onderwijs. We hebben de indruk dat die vooral gaan naar oudleerlingen of naar kandidaten die spontaan hebben

gesolliciteerd. Als er echter iemand plots ziek valt dan kunnen we niet snel genoeg een vervanger(ster) sturen, ook al moet die voor 6 uur drie maal per week naar Hasselt rijden. Hetzelfde geldt voor scholen die reeds meerdere interimarissen “versleten” hebben omdat die in erbarmelijke omstandigheden moesten werken, bijv. door collega’s en directie aan hun lot werden overgelaten. Ten einde raad komt men dan bij ons terecht. Sommige directies wachten ook tot de laatste dag voor een operatie of een zwangerschapsverlof om naar een vervanger/ster uit te kijken terwijl andere directeurs of directrices daarentegen een preventief beleid voeren en tijdig een romanist(e) “reserveren” of contacteren.

Vaak vraagt men mij ook om advies. Wanneer ik na lang zoeken eindelijk een geschikte kandida(a)t(e) heb gevonden en die heb doorgeseind hoor ik niets meer. Soms moet ik dan maanden later onrechtstreeks vernemen dat het toch die geknipte kandida(a)t(e) niet geworden is. Blijkt dat het eigenlijk een man (of een vrouw) moest zijn of iemand uit de eigen school, of iemand van de reffectatie, of een oudleerling enz.

Geregeld worden we ook bestookt met vragen van privéfirma’s die “lijsten” van werkzoekende romanisten vragen, liefst gerangschikt volgens hun competentie als het even kan. Het spreekt vanzelf dat we daar niet op in gaan, evenmin als op de vragen van sommige “boîtes de langues privées” waar een romanist 300 fr per uur verdient en zijn reiskosten zelf nog moet betalen ook terwijl de klant een factuur van 1400 BEF per uur voor privé-onderwijs voorgeschoteld krijgt. Af en toe zijn er - vooral vrouwelijke - romanisten, die in de particuliere sector werken en terug naar het onderwijs zouden willen. Ze dromen van meer vakantie, minder files enz. Wanneer ze echter horen welk weddeverlies ze zullen lijden en hoe ze weer in de precariteit van de beginneling zullen belanden zijn ze meestal gauw bekeerd. Toch maar verder in de privé dus!

De drukte is ook gebonden aan de tewerkstellingsconjunctuur en aan het moment, want er zijn uiteraard piek- en dalmomenten.

2.1. Tewerkstellingsconjunctuur

Het is een probleem van vraag en aanbod natuurlijk. Februari en maart 1999 zijn de drukste maanden geweest sinds ik in 1980 de taak van plaatsingsverantwoordelijke van collega M. Debrock heb overgenomen. Dit komt omdat de (tijdelijke) romanistenschaarste nooit groter was dan nu. Agnes Van Beveren kreeg soms drie tot vier oproepen per dag, niet alleen voor romanisten trouwens. Als ik stagiaires ging bezoeken kreeg ik wanhopige vragen van directeurs en directrices die maar niemand vonden, ook geen regenten of vertalers/tolken. Sommige klassen kregen dan maar geen Frans gedurende vier of vijf weken. In andere gevallen werden de uren verdeeld over alle andere leerkrachten Frans zodat sommigen overspannen moesten afhaken nadat ze weken na mekaar 25 of 26 uur les per week hadden moeten geven.

Ik heb zelfs voor het eerst een beroep moeten doen op de collega’s van de UCL en van Luik en voelde mij bijna tot “headhunter” of koppensneller gepromoveerd.

Het verschil met de informatici, die nu ook zo gegeerd zijn voor het jaar 2000, is dat de wedde toch dezelfde blijft en men niet op extralegale voordelen moet rekenen. Personeelschaarste brengt onderwijsmensen duidelijk niets op!

2.2. Piek- en dalmomenten

Tijdens bepaalde periodes (bijv. de examens) is het biezonder rustig. Sommige weken hoor ik niets en dan zijn er weer twee tot drie aanvragen op één week. Eerst proberen directies te

putten uit hun voorraad spontane sollicitaties die ze van de juni- en septemberlichtingen ontvangen. Maar na het eerste trimester is die zeker uitgeput en dan komen ze bij ons terecht. Het aantal romanisten dat onmiddellijk na de tweede licentie rechtstreeks naar de arbeidsmarkt gaat is eerder beperkt. Sinds een aantal jaren bestaat de tendens een tweede diploma te behalen te Leuven, te Louvain-la-Neuve of elders, eventueel in het buitenland zelfs: zakelijke taalbeheersing, culturele studies, bedrijfseconomie enz. Heel wat studenten besteden een vijfde jaar aan het afwerken van hun ALOR-stage (Academische Lerarenopleiding Romaanse) die ze combineren met een deeltijdse opdracht in het onderwijs.

3. Suggesties en voorstellen

Hierbij een paar suggesties en voorstellen die gebaseerd zijn op mijn ervaring als loopbaanbegeleider en als docent Frans in de FETEW.

3.1. Tijdig werk maken van werk zoeken

De studenten Romaanse zouden **tijdig “werk moeten maken van werk zoeken”**. Meestal is het zo dat ze volledig opgaan in hun studies, het afwerken van hun licentieverhandeling. Het is pas wanneer ze hun diploma op zak hebben dat ze eindelijk aan werk beginnen te denken. Jaarlijks zijn er een drie à vier studenten die een gesprek aanvragen om over hun toekomst te spreken. Daaruit blijkt vaak dat ze nog niet aan een “objectif de carrière” hadden gedacht. Heel wat studenten schijnen zelfs niet te weten dat men zich als werkzoekende kan inschrijven bij Agnes Van Beveren en dat naast haar deur geregeld werkaanbiedingen worden geafficheerd. Verder kan men ook de vacaturebank (WIS en KISS) van de VDAB consulteren of vacatures vinden op internet, althans voor wie buiten het onderwijs aan de slag wil. Sinds begin mei kan men eveneens de vacaturebank consulteren, die door de Intranetcel van Ludit werd ontwikkeld (<http://www.kuleuven.ac.be/kct/kcth.htm>). Ze is ook bereikbaar via de site van de alumnivereniging en via de homepage van de K.U.Leuven (<http://www.kuleuven.ac.be>) (info 016-32 40 02). Volgens het bericht dat daarover in de Campuskrant van 6 mei jongstleden verscheen kunnen studenten en afgestudeerden die dat willen “zelfs per e-mail persoonlijk op de hoogte worden gebracht als er zich een jobaanbieding voordoet die hem of haar op het lijf is geschreven” .

Zich tijdig inschrijven dus maar ook **melden als men werk heeft**. Vaak geven wij namen van zogezegde werkzoekenden door en moeten we achteraf van directies vernemen dat die werkzoekenden al lang aan de slag zijn.

3.2. Leren solliciteren in het curriculum integreren.

“**Se vendre sans se vanter**” is een hele kunst waar we in de Faculteit Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen (FETEW) een hele module aan besteden. Alle laatstejaarsstudenten moeten een sollicitatiebrief en een c.v. schrijven in het Frans, een sollicitatiegesprek simuleren waarbij de ene student de kandidaat speelt en de andere de recruteur, de “directeur des ressources humaines”. Sommige gesprekken worden op video opgenomen en daarna besproken. De economiestudenten worden overigens verwend vermits de grootste bedrijven aan “campusrecruitment” doen en zichzelf in de faculteit komen voorstellen. In het laatste jaar hebben de meeste studenten economie dan ook vanaf het tweede semester een arbeidscontract op zak. Economiestudenten zijn door deze oefeningen zeker beter gewapend om naar de arbeidsmarkt te gaan. Ze hebben zich leren verkopen en beseffen

dat bijv. ervaring niet alleen professionele ervaring hoeft te zijn. Zeker voor de handelsingenieurs waarvan sommigen maandelijks tot 50 werkaanbiedingen in hun bus vinden krijgt het sollicitatiegesprek echter een andere dimensie. Zij zijn het die eisen kunnen stellen, de beste arbeidsvoorwaarden kunnen afdwingen.

Ondanks de verzwaring van het ALOR-programma blijft het toch vele studenten Romaanse aantrekken. Agogische kwaliteiten kunnen immers ook buiten het onderwijs, bijv. in het bedrijfsleven nuttig zijn. Het is goed dat de studenten dat beseffen. Hoeveel romanisten werken niet in computerbedrijven waar ze (met succes) in verschillende talen informaticalessen geven aan werknemers van verschillende nationaliteiten?

Misschien kan eraan gedacht worden dergelijke schriftelijke en mondelinge **communicatie-activiteiten in het vak Franse taalbeheersing te integreren**. Onze romanisten zouden er ongetwijfeld baat bij vinden.